Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Ecaterina Silivestru)
Dosarul nr. 2a-761/25
(2-23095036-02-2a-21022025)

D E C I Z I E

22 octombrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ordine de apel, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul *****, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru privind decăderea din drepturile părintești și încasarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 30 iunie 2023, reclamanta *****, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru privind decăderea din drepturile părintești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată indică că, la 2 noiembrie 2016, de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, a fost emis titlul executoriu privind încasarea de la *****, în beneficiul *****, pensia pentru întreținerea copiilor minori _____ și _____, în cuantum de 1/3 din salariu și sau alte venituri realizate, începând cu data de 2 noiembrie 2016.
Indică că, la 24 noiembrie 2016, documentul executoriu a fost remis spre executare silită către executorul judecătoresc Corneliu Vînaga. Ulterior, debitorul a convins creditorul că executarea documentului va fi posibil de executat benevol, fapt ce a determinat creditorul să înainteze o cerere în adresa executorului privind restituirea documentului executoriu. S-a constatat că debitorul a urmărit doar scopul de a-și debloca conturile bancare, nu de a-și asigura copiii cu o plată minime de

întreținere. Astfel, din momentul restituirii documentului executoriu, pârâtul a executat doar parțial angajamentele asumate, și anume a achitat doar în jur de 6 luni de zile pensia de întreținere.
Punctează că, din luna octombrie 2018, pârâtul nu mai contribuie în niciun fel la întreținerea copiilor săi minori. Mai mult ca atât, relațiile dintre reclamant și pârât s-au înrăutățit considerabil, astfel reclamanta a fost nevoită să părăsească hotarele Republicii Moldova și să-și stabilească inițial domiciliul *****, iar la moment *****. Orice intenție a reclamantei ca pârâtul să revină în cadrul legal și să reia obligația de achitare a pensiei alimentare, este ignorată de către ultimul.
Relevă că, la 1 septembrie 2021, reclamanta a înaintat repetat spre executare silită documentul său executoriu, prin care a solicitat încasarea în continuare a pensiei pentru întreținerea copiilor minori ***** și *****, în cuantum de 1/3 din salariu și sau alte venituri realizate.
Notează că, prin încheierea din 3 septembrie 2021, emisă de către executorul judecătoresc Andrian Plamadeala, documentul executoriu a fost primit spre executare silită, însă, potrivit prevederilor articolului 114 alin. (2) din Codul de executare, executorul poate calcula restanța doar din momentul primirii spre executare a documentului executoriu.
Subliniază că, conform încheierii din 8 august 2022, la situația din 3 august 2022, restanța la pensia alimentară constituia 30489,34 lei (pentru perioada 3 septembrie 2021 – 3 august 2022). Ulterior, prin încheierea din 3 martie 2023, restanța suplimentară calculată constituia deja 27300 lei (pentru perioada de 3 august 2022 - 3 martie 2023). Astfel, pentru perioada 3 septembrie 2021 - 3 martie 2023, suma totală a datoriilor lui ***** față de *****, constituie deja 57789,34 lei. Restanțele la pensia alimentară nu sunt achitate până în prezent de către pârât.
Afirmă că, de fapt, unul din motive pentru ce pârâtul se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, este că acesta nu recunoaște paternitatea sa față de copiii săi minori. Aceasta s-a manifestat prin notificarea din 26 ianuarie 2021, expediată de avocatul Cristina Oglindă, din numele pârâtului, prin care solicită efectuarea testului genetic. La notificarea dată, reclamanta a comunicat pârâtului, că termenul de contestare a paternității, prevăzut de art. 49 alin. (2) al Codului familiei, a expirat, însă și în acest sens este dispusă să organizeze testul ADN, dar doar pe teritoriul *****.
Indică că, din câte cunoaște, ideea de a contesta paternitatea, pârâtul a abandonat-o, ori acțiuni în acest sens nu au mai fost înaintate.
Menționează că, la 10 ianuarie 2021, ***** a susținut prin mesajul comunicat către *****, că copiii sunt în baza de date ale ASP, fapt ce îl deranjează. Tot atunci a comunicat că alte declarații ce țin de perfectarea actelor copiilor minori nu va mai semna. Ulterior, a solicitat anularea paternității pe cale benevolă, ce ar presupune ca ***** să semneze un fals, fără efectuarea testelor de rigoare, a declarației de

anulare a paternității la OSC sau la notar. Drept urmare a refuzului, pârâtul insistă ca reclamanta în mod obligatoriu să revină pe teritoriul Republicii Moldova cu copiii săi. De menționat este, că anterior a eliberat diferite declarații notariale, precum că permite deplasarea reclamantei împreună cu copiii săi peste hotarele Republicii Moldova.

Punctează că, reclamanta, la rândul său, la moment nu se poate deplasa în teritoriul Republicii Moldova, din motiv de starea de război declarată, conflictul militar în țara vecină, incertitudinea de viitor în Republica Moldova, pandemia de COVID-19, precum și faptul că, copiii minori studiază *****, sunt înregistrați la medicul de familie, beneficiază săptămânal de asistență medicală, iar reclamanta este angajată oficial la serviciu. Fiind unica sursă de venit pentru copiii săi, este imposibilă întreruperea acestui proces doar din simpla dorință a pârâtului. La rândul său, pârâtul, niciodată nu a avut intenția de a-și vizita copiii săi. Mai mult ca atât, pârâtul a blocat toate telefoanele de contact cu reclamanta, fapt ce face imposibilă chiar și comunicarea cu acesta.

Relevă că, la 6 iulie 2022, pârâtul a retras toate declarațiile sale valabile de la Consulatul General al României la Chișinău, precum și la data de 11 mai 2022, a retras de la notarul Cristian Brânză, declarația sa notarială. Aceste declarații notariale au fost anulate în momentul când copiii săi minori, cât și însăși reclamanta se aflau deja pe teritoriul *****.

Indică că, la 25 martie 2023, în adresa pârâtului, a fost expediată somația, prin care repetat s-a indicat despre necesitatea achitării necondiționate a datoriei la pensia alimentară pentru copiii săi minori, eliberarea acordului notarial sau declarația de consimțământ de la Ambasada/Consulatul României pentru circulația exclusiv liberă, în scopul perfectării actelor de identitate pentru copii minori de către mama acestora și stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama acestora peste hotarele Republicii Moldova, organizarea petrecerii testului ADN pe teritoriul ***** în scopul stabilirii definitive a paternității față de copiii minori, dacă aspectul dat încă se mai contestă, precum și stabilirea unui grafic flexibil de întrevedere cu copiii minori la locul acestora de aflare. Iar prin răspunsul expediat prin email, pârâtul, exprimându-se necenzurat în adresa avocatului, a refuzat satisfacerea somației expediate. Astfel, reclamanta s-a ciocnit cu situația când, având dubla cetățenie a Republicii Moldova și României, aflându-se peste hotarele Republicii Moldova, fără a avea surse de venit din partea pârâtului, nu poate să perfecteze actele de identitate a copiilor săi minori, nu poate să decidă schimbarea școlii, grădiniței, nu poate liber circula pe teritoriul spațiului european.

Punctează că, comportamentul straniu manifestat de pârât, denotă un abuz din partea acestui în raport cu copiii săi minori.

Astfel, în temeiul articolelor 27 alin. (2), 54 alin. (2) și (4) din Constituție, articolelor 51 alin. (2), 67 din Codul familiei, articolelor 3 alin. (1), 18 alin. (1) din

Convenția internațională cu privire la drepturilor copilului nr. 52 din 20 noiembrie 1989, articolelor 5 alin. (2), 18 alin. (1) din Legea privind drepturilor copilului, articolului 1 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, solicită admiterea acțiunii, decăderea din drepturile părintești a lui ***** și încasarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2024, s-a admis acțiunea. S-a decăzut *****, din drepturile părintești în privința copiilor minori _____ și _____.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 20 decembrie 2024 prin intermediul poștei electronice și prin intermediul oficiului poștal, apelantul *****, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
4. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la data de 21 februarie 2025.
5. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 3 martie 2025, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelantul *****. S-a acordat apelantului *****, un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Centru a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 212,50 lei și a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei. S-a explicat apelantului, că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1^1) din Codul de procedură civilă.
6. La 12 martie 2025 prin intermediul poștei electronice și oficiului poștal, apelantul *****, a înlăturat în termen neajunsurile cererii de apel.
7. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 19 martie 2025, s-a acceptat spre examinare cererea de apel înaintată de apelantul *****.

Argumentele părților:

8. În motivarea apelului, a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanţei de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată.

Menționează că, cererea de chemare în judecată nu a prezentat și nu reprezintă altceva decât o încercare din partea avocatului de a obține o hotărâre în favoarea clientei sale, neținând cont de fărădelegile comise de ea, redate amănunțit în referința sa și în pozițiile sale în scris, depuse în prima instanță, pe care instanţa de fond nu le-a luat în considerație și nu le-a dat o apreciere.

Afirmă că, instanţa de judecată nu numai că a încălcat grav cerințele Codului de procedura civila și jurisprudența CtEDO, dar si art. 11 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copiilor în care se spune că statele părţi vor lua măsuri pentru a combate acţiunile ilegale de deplasare și de împiedicare a întoarcerii copiilor din străinătate, încălcându-se totodată și drepturile sale constituționale și internaționale prevăzute de Constituția Republicii Moldova și de Convenția CEDO.

Subliniază că, satisfacerea cererii de chemare în judecată a reclamantei, pot duce la consecințe grave menționate în referință, cu privire la „alienarea parental” și în așa o situație nu poate accepta gândul ca copiii să fie lipsiți de dreptul de îngrijire și educație a tatălui sănătos mintal și fizic și lăsați doar în grija mamei sale care suferă de tulburări de comportament și tulburări psihice împreuna cu concubinul acesteia.

Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** privind decăderea din drepturile părintești.

9. În ședință judiciară, apelantul *****, fiind legal citat pe email, nu s-a prezentat și nu a invocat careva temeiuri.

Intimata *****, în ședința instanței de apel, fiind legal citată pe email prin intermediul reprezentantului său, avocat Igor Litvinenco, nu s-a prezentat. Concomitent, Colegiul reține că la 5 august 2025 prin intermediul poștei electronice, avocatul Igor Litvinenco, ce acționează în interesele intimatei *****, a depus referință la cererea de apel, solicitând respingerea cererii de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fon. La fel, prin referință s-a solicitat ca în caz de neprezentare a avocatului sau a intimatului, examinarea cauzei în lipsa acestora. La 21 octombrie 2025 prin intermediul poștei electronice, avocatul Igor Litvinenco, ce acționează în interesele intimatei *****, a depus o cerere de atașase la dosar a probelor suplimentare, și anume încheierea executorului judecătoresc Andrian Plamadeala din 20 octombrie 2025 privind stabilirea cuantumului restanței la pensia alimentară și nota informativă a executorului judecătoresc.

Direcția pentru protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa reprezentantului, f.d. 113.

Prin urmare, a fost dispusă examinarea cererii de apel în lipsa participanților la proces care nu s-au prezentat, or, în conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanței de apel:

10. Analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a admite apelul declarat de apelantul *****, a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.
11. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelantul respectând acest termen.
12. În conformitate cu art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.
13. În temeiul art. 386 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.
14. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
15. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.
16. În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.
17. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanții la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului

privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

18. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
19. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.
20. Instanţa de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
21. În opinia Colegiului, prima instanță, nu a ținut cont de aceste deziderate, nu a dat eficiență deplină circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a condus la adoptarea hotărârii, care nu este bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
22. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei s-a constatat că la 30 august 2009, între ***** și *****, a fost încheiată căsătoria fiind trecută în registrul actelor de stare civilă la nr. 984 de către Oficiul Stării Civile sect. Botanica, mun. Chișinău.
23. Iar conform hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 2 noiembrie 2016, căsătoria încheiată între ***** și *****, a fost desfăcută. S-a determinat domiciliul copiilor minori ***** și *****, cu mama *****. S-a încasat din contul lui *****, în beneficiul *****, pensie de întreținere pentru copiii minori, în cuantum de 1/3 din salariu și/sau alte venituri realizate începând cu data pronunțării hotărârii 2 noiembrie 2015 până la atingerea majoratului de către copii (f.d.14).

24. Invocând că tatăl copiilor, *****, înregistrează datorii la pensia alimentară, la 30 iunie 2023, reclamanta *****, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru privind decăderea din drepturile părintești și încasarea cheltuielilor de judecată.
25. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2024, s-a admis acțiunea. S-a decăzut *****, din drepturile părintești în privința copiilor minori _____ și _____.
26. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, apelantul *****, în termenul legal a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.
27. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluția instanţei de fond privind admiterea acțiunii, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.
28. În corespundere cu prevederile art. 18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
29. În baza prevederilor art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligații egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.
30. Conform prevederilor art. 18 alin.(1) al Legii privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, legiuitorul prevede expres că, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.
31. Prin titlul IV, din Codul familiei al Republicii Moldova, legiuitorul a instituit obligația de întreținere dintre membrii familiei, în special capitolul 12 a reglementat obligația de întreținere dintre părinți și copii.

32. Colegiul reține că apelantul-pârât *****, nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată privind decăderea din drepturile sale părintești asupra copiilor minori.
33. În corespundere cu art. 118 alin. (1) al Codului de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, iar conform art. 130 al aceleiași legi, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.
34. După cum stipulează prevederile art. 67 al Codului familiei, părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă:

a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere;

b) refuză să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituţie curativă, educativă, dintr-o instituţie de asistenţă socială sau alta similară;

c) fac abuz de drepturile părinteşti;

d) se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicînd violenţa fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului;

e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului;

f) suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie;

g) au săvîrşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copiilor sau a soţului; precum şi

h) în alte cazuri cînd aceasta o cer interesele copilului.

35. În cadrul examinării prezentei cauze, reclamanta și reprezentantul acesteia au invocat ca temei de decădere a lui ***** din drepturile părintești în privința copiilor minori _____ și _____, prevederile art. 67 lit. a), c), și e) al Codului familiei.
36. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul reține că la 24 noiembrie 2016, în scopul executării documentului executoriu nr. 2-1571/16 din 2 noiembrie 2016, emis de Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, a fost intentată procedura de executare de către executorul judecătoresc Corneliu Vînaga.
37. Iar prin încheierea executorului judecătoresc Corneliu Vînaga din 19 aprilie 2017, la cererea creditorului urmăritor *****, documentul executoriu a fost restituit creditorului ***** (f.d.18).

38. Colegiul atestă că la 1 septembrie 2021, ***** a înaintat repetat spre executare silită documentul său executoriu, prin care a solicitat încasarea în continuare a pensiei pentru întreținerea copiilor minori _____ și _____, în cuantum de 1/3 din salariu și sau alte venituri realizate (f.d.20).
39. Iar prin încheierea din 3 septembrie 2021, emisă de către executorul judecătoresc Andrian Plamadeala, documentul executoriu a fost primit spre executare silită (f.d.21-23).
40. Colegiul reține și faptul că prin încheierea executorului judecătoresc Andrian Plamadeala din 20 octombrie 2025 privind stabilirea cuantumului restanței la plata pensiei de întreținere, s-a stabilit cuantumul restanței la plata pensiei de întreținere la situația zilei de 29 septembrie 2025, suma de 189487,86 lei, ce urmează a fi încasată de la *****, în beneficiul *****, pentru întreținerea copiilor minori.
41. Încasarea pensiei alimentare ține de executarea silită a hotărârii judecătorești și poate fi temei de decădere din drepturi părintești, cu atât mai mult că din avizul anexat la materialele cauzei a Direcției pentru protecția Drepturilor Copilului sectorul Centruf.d. 114-115, apelantul locuiește în casă la sol în or. Codru cu familia nouă, dispune de surse materiale, practică servicii medicale la domiciliu, având un venit mediu lunar de 15000 lei.
42. În mod distinct, Colegiul reține că decăderea din drepturile părintești constituie cea mai severă măsură de protecție a copilului, cu caracter excepțional, aplicabilă doar atunci când comportamentul părintelui este grav, constant, dovedit și de natură să pună în pericol interesul superior al copilului.
43. Potrivit practicii judiciare constante și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, simpla existență a conflictelor dintre părinți, neînțelegerile privind exercitarea drepturilor părintești sau neachitarea obligațiilor bănești, chiar și pe termen îndelungat, nu pot conduce automat la decăderea din drepturi părintești, în lipsa dovedirii unui comportament grav și culpabil față de copil.
44. Decăderea nu este o sancțiune pentru părinte, ci o măsură de protecție a copilului, iar interesul superior al copilului presupune, ca regulă, menținerea legăturilor cu ambii părinți, chiar și în situații de conflict accentuat între aceștia.
45. Referitor la primul temei invocat privind decăderea din drepturile părintești, și anume temeiului prevăzut de art. 67 lit. a) Codul familiei – eschivarea de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv plata pensiei de întreținere, Colegiul constată că, într-adevăr, din materialele dosarului rezultă existența unor restanțe semnificative la plata pensiei de întreținere, stabilite inclusiv prin încheierile executorului judecătoresc și hotărârile judecătorești ulterioare.

46. Totuși, neexecutarea obligației de întreținere, chiar și pe o perioadă îndelungată, nu constituie prin ea însăși un temei suficient pentru decăderea din drepturile părintești, ci atrage, în principal, consecințe de natură patrimonială și execuțională (executare silită, penalități, răspundere contravențională sau penală, după caz).
47. Instanța de apel reține că, există titlu executoriu, există proceduri de executare silită, există hotărâri privind încasarea restanței la pensia alimentară. Prin urmare, statul a pus la dispoziția reclamantei-intimate *****, mijloace juridice eficiente pentru realizarea creanței, iar acestea sunt deja utilizate.
48. Or, decăderea din drepturile părintești nu poate fi transformată într-un instrument de constrângere pentru executarea obligațiilor bănești, în lipsa unor dovezi clare că neplata este rezultatul unei atitudini vădit ostile față de copii sau al unui dezinteres total față de soarta acestora.
49. În speță, din dosar nu rezultă că pârâtul s-ar fi eschivat în mod absolut de la exercitarea tuturor obligațiilor părintești, ci se constată mai degrabă un conflict grav și persistent între părinți, cu repercusiuni asupra cooperării dintre aceștia.
50. Referitor la al doilea temei invocat de reclamantă privind decăderea din drepturile părintești, și anume temeiului prevăzut de art. 67 lit. c) Codul familiei – abuzul de drepturi părintești, Colegiul constată că în dosarul cauzei nu există probe care să confirme exercitarea abuzivă a drepturilor părintești de către *****.
51. Or, abuzul de drepturi părintești presupune folosirea drepturilor conferite de lege în scopul vătămării intereselor copilului, prin acțiuni directe și dovedite, precum: manipularea copilului împotriva celuilalt părinte; împiedicarea nejustificată a relațiilor personale; constrângerea copilului; utilizarea autorității părintești în scop de răzbunare sau presiune.
52. La caz, din materialele dosarului rezultă existența unor litigii paralele privind: domiciliul copiilor și deplasarea acestora peste hotare; existența unei cauze penale privind scoaterea copiilor din țară, ulterior clasată; refuzul pârâtului de a semna anumite declarații notariale. Aceste aspecte, însă, nu pot fi calificate drept abuz de drepturi părintești, ci țin de divergențe serioase între părinți cu privire la exercitarea autorității părintești, divergențe ce trebuie soluționate prin mijloacele specifice dreptului familiei, nu prin aplicarea celei mai drastice sancțiuni prevăzute de lege.
53. Colegiul subliniază că, simplul fapt că pârâtul nu este de acord cu stabilirea domiciliului copiilor peste hotare sau cu exercitarea exclusivă a anumitor drepturi de către mamă nu echivalează cu un abuz, atât timp cât aceste poziții sunt exprimate în cadrul legal și pot fi supuse controlului judiciar.

54. Referitor la ultimul temei invocat în cerere privind decăderea din drepturile părintești, și anume temeiului prevăzut de art. 67 lit. e) Codul familiei – comportare amorală care influențează negativ copilul, Colegiul reține că nu a fost administrată nicio probă concludentă din care să rezulte că ***** ar avea o comportare amorală de natură să influențeze negativ dezvoltarea copiilor minori.
55. Noțiunea de „comportare amorală” presupune fapte concrete, dovedite, precum: comportament violent; consum excesiv de alcool sau substanțe interzise; activități ilegale sau imorale desfășurate în prezența copilului; influențarea copilului prin modele antisociale.
56. În speță, afirmațiile reclamantei-intimate ***** sunt generale și lipsite de suport probator, nefiind confirmate prin rapoarte ale autorităților tutelare, concluzii ale psihologilor sau specialiștilor, declarații ale martorilor, acte medicale sau alte înscrisuri relevante.
57. Instanța de fond nu a indicat fapte concrete care să demonstreze existența unei astfel de comportări, limitându-se la a reproduce susținerile reclamantei, fără o analiză riguroasă a probelor.
58. Colegiul subliniază că interesul superior al copilului nu se identifică automat cu poziția unuia dintre părinți, iar măsurile dispuse trebuie să fie proporționale și necesare.
59. Decăderea din drepturile părintești ar avea ca efect ruperea definitivă a legăturilor juridice dintre tată și copii, excluderea pârâtului din procesul decizional privind viața copiilor, afectarea dreptului copiilor de a beneficia de îngrijirea ambilor părinți.
60. În lipsa unor dovezi clare că menținerea drepturilor părintești ale tatălui ar prejudicia grav copiii, o asemenea măsură apare ca disproporționată și nejustificată.
61. În lumina celor expuse, Colegiul constată că, nu sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 67 lit. a), c) și e) din Codul familiei, instanța de fond a apreciat eronat probele administrate. Or, din materialele cauzei rezultă cert faptul că, ***** dorește să participe atât moral cât și material la creșterea și educarea copiilor săi, astfel nu se poate constata eschivarea lui de obligațiile părintești.
62. Astfel, soluția de decădere din drepturile părintești este excesivă și contrară principiului interesului superior al copilului.
63. În consecință, Colegiul atestă faptul că prima instanța de fond eronat a conchis asupra temeiniciei acțiunii înaintate de ***** privind decăderea lui ***** din drepturile părintești în privința copiilor minori _____ și _____, or dânsa și-a întemeiat hotărârea privind decăderea lui ***** în baza prevederilor art. 67 lit. a), c) și e) din Codul familiei, potrivit cărora, părinţii

pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, fac abuz de drepturile părinteşti, prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului, în lipsa unor probe în sensul enunțat, fapt ce este în discordanță cu circumstanțele de fapt stabilite și contravine grav normelor legale aplicabile speței.

64. În acest sens, instanța de apel reține și jurisprudenţa CtEDO în cauzele privind decăderea din drepturile părintești, potrivit căreia, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc cele mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanță fundamentală (*cauza Johansen vs Norvegia, hotărârea din 7 august 1996*), că interesul copilului trebuie considerat ca fiind primordial şi că doar un compartiment deosebit de nedemn poate determina ca o persoană să fie privată de drepturile sale părinteşti în interesul superior al copilului (*cauza Gnahore vs Franţa, hotărârea din 19 septembrie 2000 şi Johansen citată anterior*).
65. Totodată, CEDO subliniază totuși că, acest interes prezintă un dublu aspect (*cauza Gnahore, menţionată mai sus*): pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluţie într-un mediu sănătos; pe de altă parte, să menţină legăturile acestora cu familia, cu excepţia cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă, deoarece distrugerea acestei legături determină ruperea copilului de rădăcinile sale (*cauza Maumousseau şi Washington vs Franţa, hotărârea din 6 decembrie 2007*).
66. Colegiul punctează că neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părinteşti trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancţiunea decăderii, astfel că nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinţilor conduce la decăderea din drepturile părinteşti, or comportamentul lui ***** nu a atins gradul de gravitate pentru a fi temei de decăderea a acestuia din drepturile de tată.
67. Apreciind speța sub aspectele invocate, se reține că sancțiunea decăderii din drepturile părintești poate fi aplicată față de părinții care, din culpă gravă, nu-şi îndeplinesc obligațiunile față de copii sau fac abuz de drepturile părintești.
68. Astfel, raportând cele menționate la caz, instanța de apel relevă că nu au fost prezentate probe ce ar confirma culpa gravă a lui ***** la neîndeplinirea obligațiilor părintești și nici faptul că acesta este nedemn pentru a fi tatăl copiilor minori _____ și _____, ba dimpotrivă se demonstrează contrariul, or, ***** în cererile sale depuse în instanța de fond a declarat că nu este de acord cu cererea înaintată și solicită respingerea cererii de chemare în judecată, respectiv și în instanța de apel a atacat hotărârea instanței de fond prin care a fost decăzut din drepturile părintești.
69. Prin urmare, apelul declarat de ***** este întemeiat, urmând a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a

cererii de chemare în judecată depuse de ***** privind decăderea din drepturile părinteşti.

70. Concomitent, potrivit prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
71. Conform prevederilor art. 94, alin.(1) Cod de procedură civilă, cu privire la repartizarea cheltuielilor de judecată între părţi, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
72. Conform prevederilor art. 96 alin. (1) și (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată de avocat.
73. În așa împrejurări, reținând dispozițiile sus menționate, în legătură cu faptul că cererea de chemare în judecată depusă de *****, urmează a fi respinsă, Colegiul va respinge și cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. c), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se admite cererea de apel declarată de apelantul *****.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru privind decăderea din drepturile părintești și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan